

Vážení priatelia, po uplynulom týždni, zameranom najmä na misie a kultúru, včítane športu, sa tento týždeň vo Vatikáne nesie v znamení rodiny. Koná sa púť rodín a konferencia Pápežskej rady pre rodinu. Svätá stolica bola v týchto dňoch veľmi aktívna v OSN, kde sa zasadzuje v otázkach práv dieťaťa, ochrany života, mieru a jadrového odzbrojenia. V tomto čísle Listov z Vatikánu nájdete niekoľko príhovorov Svätého Otca, medzi iným aj slová delegácii luteránov o duchovnom ekumenizme v duchu Druhého vatikánskeho koncilu. Hrejivé slová adresoval pápež František aj väzňom v talianskych väzniciach.

P. Jozef Bartkovjak SJ, vedúci redakcie

Pápež František na Anjel Pána: Modlitba je našou zbraňou

Potreba modliť sa bez prestania, Svetový deň misií, spomienka na taliansku laickú misionárku, zavraždenú pred niekoľkými dňami v Nigérii, blahorečenie Štefana Sándora. Toto sú niektoré témy, ktorými sa v nedeľu 20. októbra 2013 zaoberal pápež František v poludňajšom príhovore desaťtisícim pútnikom.

Boh vie o nás všetko, ale napriek tomu nás povzbudzuje k modlitbe bez prestania, bez ochabovania, pripomenul Svätý Otec odvolajúc sa na dnešný úryvok Lukášovho evanjelia (Lk 18, 1-8): „Drahí bratia a sestry, v dnešnom evanjeliu Ježiš rozpráva podobenstvo, ako sa treba stále modliť a neochabovať. Hlavnou postavou je vdova, ktorej sa neúnavným prosením u nespravodlivého sudcu podarí domôcť, aby ju obránil. A Ježiš uzatvára: Keď sa vdove podarilo presvedčiť sudcu, nás azda Boh nevypočuje, ak naliehavo prosíme? Ježišovo vyjadrenie je veľmi silné: «A Boh neobrání svojich vyvolených, čo k nemu volajú dňom i nocou, a bude k nim neovšímať?» (Lk 18,7) Volajte k Bohu dňom i nocou! Zaráža nás tento obraz modlitby. Ale pýtajme sa, prečo to Boh chce? Nepozná azda naše potreby? Aký zmysel má naliehať na Boha? Toto je dobrá otázka, ktorá nám pomôže prehĺbiť jeden veľmi dôležitý aspekt viery: Boh nás povzbudzuje k naliehavej modlitbe nie preto, že nevie, čo potrebujeme, alebo preto, že nás nepočúva. Naopak, on počúva stále, s láskou, a vie o nás všetko. V našom každodennom živote, a to najmä v ťažkostiach, v boji proti zlu v našom vnútri i mimo nás, Pán nie je ďaleko, je po našom boku, je vedľa nás, keď bojujeme, a našou zbraňou je práve modlitba, ktorá nám umožňuje cítiť jeho prítomnosť vedľa nás, jeho milosrdenstvo, aj jeho pomoc. Ale boj proti zlu je tvrdý a dlhý, vyžaduje si trpezlivosť a vytrvalosť...“

viery: Boh nás povzbudzuje k naliehavej modlitbe nie preto, že nevie, čo potrebujeme, alebo preto, že nás nepočúva. Naopak, on počúva stále, s láskou, a vie o nás všetko. V našom každodennom živote, a to najmä v ťažkostiach, v boji proti zlu v našom vnútri i mimo nás, Pán nie je ďaleko, je po našom boku, je vedľa nás, keď bojujeme, a našou zbraňou je práve modlitba, ktorá nám umožňuje cítiť jeho prítomnosť vedľa nás, jeho milosrdenstvo, aj jeho pomoc. Ale boj proti zlu je tvrdý a dlhý, vyžaduje si trpezlivosť a vytrvalosť...“

VIAC

Generálna audiencia: Mária ako predobraz Cirkvi

Príjemným jesenným slnkom prehriaty Rím bol 23. októbra 2013 dejiskom zvyčajnej generálnej audiencie Svätého Otca. Témou katechézy bola postava Panny Márie, ktorá je „predobrazom Cirkvi vo viere, láske a dokonalej jednote s Kristom“.

Z tejto myšlienky Druhého vatikánskeho koncilu z Dogmatickej konštitúcie o Cirkvi (porov. *Lumen gentium*, 63) pápež František rozvinul svoj príhovor, v ktorom Pannu

Máriu predstavil ako vzor, z ktorého sa každý kresťan učí viere, láske a celoživotnému spojeniu s Kristom. Pútnici prišli na Námestie sv. Petra v mimoriadne veľkom počte, medzi nimi aj skupiny zo Slovenska, najmä z farností Pata a Bratislava-Vajnory, ale tiež z Piešťan, Senca a iných miest. Pápež František sa ešte pred generálnou audienciou osobitne stretol v priestoroch Auly Pavla VI. **s väzenskými kaplánmi** Talianska V krátkom príhovore sa obrátil nielen na nich, ale ich prostredníctvom aj na všetkých, ktorí si odpykávajú tresty vo väzniciach. Po príchode na Námestie sv. Petra Svätý Otec postupne pozdravoval veriacich v priestore od baziliky až po koniec prilahlého námestia Pia XII. Po čítaní z Lukášovho evanjelia (Lk 1,39-42) nasledovala katechéza, rozdelená do troch bodov: 1. Mária je vzorom viery, 2. Mária je vzorom lásky, 3. Mária je vzorom spojenia s Kristom. **VIAC**

Nastávajúce dni budú vo Vatikáne patriť rodinám

V stredu 23. októbra sa v Ríme začína plenárne zhromaždenie Pápežskej rady pre rodinu na tému „30. výročie Charty práv rodiny“. V sobotu 26. októbra naň nadviaže dvojdná Púť rodín k hrobu sv. Petra, organizovaná v rámci Roka viery.

Trojdnové stretnutie rady otvorí jej predseda Mons. Vincenzo Paglia. Prvý deň bude venovaný práci predsedníctva, členov a konzultorov, kým na štvrtok 24. októbra je naplánované stretnutie otvorené pre verejnosť, na tému „Nové antropologické horizonty a práva rodiny“. Sekretár Pápežskej rady pre rodinu Mons. Jean Laffitte bude v úvodnej prednáške hovoriť o „Teologických základoch Charty práv rodiny“, po ňom vystúpi španielsky filozof a právnik Andrés Ollero, americká vedecká pracovníčka v oblasti rodinného práva Teresa Colletová a ďalší. Posledný tretí deň sa bude niesť v medzináboženskom duchu. Perspektívu židovstva predstaví rabín David Rosen a doktor Sammack pohľad islamu. 21. plenárne zhromaždenie Pápežskej rady pre rodinu vyvrcholí v piatok **audienciou u pápeža Františka**. V závere sa ešte jeho účastníci oboznámia s prípravou 8. svetového stretnutia rodín, ktoré sa bude konať v septembri 2015 vo Philadelphii.

VIAC

Svätý Otec František vysväti dvoch nových biskupov

Pápež František vo štvrtok 24. októbra 2013 vysväti za biskupov Mons. **Giampiera Glodera**, apoštolského nuncia a prezidenta Pápežskej cirkevnej akadémie, a Mons. **Jean-Marie Speicha**, apoštolského nuncia v Ghane. Slávnosť, so začiatkom o 16.30 hod., sa bude konať v Bazilike sv. Petra vo Vatikáne.

Pápež sa stretne s talianskym prezidentom v Kvirináli

Pápež František navštívi 14. novembra tohto roku Kvirinálsky palác (Palazzo del Quirinale), ktorý je oficiálnou rezidenciou prezidenta Talianskej republiky. Giorgiovi Napolitanovi takto opláti jeho návštevu vo Vatikáne, kde sa s ním stretol 8. júna. Pôjde pritom už o ich tretie stretnutie. Informoval o tom 23. októbra riaditeľ Tlačového strediska Svätej stolice P. Federico Lombardi SJ. Zaujímavosťou je, že Kvirinálsky palác slúžil v minulosti ako pápežské letné sídlo. V 16. storočí ho nechal rozšíriť pápež Gregor XIII. (1572-1585). Po zjednotení Talianska v roku 1870 sa palác stal oficiálnou rezidenciou talianskeho kráľa a od roku 1947 prezidenta.

Pápež František k 30. výročiu CTV

Vatikánske televízne centrum (CTV) si 18. októbra 2013 pripomenulo 30. výročie svojho vzniku. Pri tejto príležitosti zaslal pápež František posolstvo riaditeľovi inštitúcie, ktorým je Mons. **Dario Edoardo Viganò** (na zábere).

Bolo prečítané počas slávnosti v priestoroch Domu zahraničných novinárov v Ríme, podobne ako aj pozdravný list prezidenta Talianskej republiky Giorgia Napolitana. Svätý Otec v posolstve píše: „Chcel by som prvom rade zdôrazniť, že vaša práca je službou evanjeliu a Cirkvi. Výročie CTV zapadá do rámca ďalšieho významného výročia: 50. výročia schválenia koncilového de-krétu *Inter Mirifica*, ktorý zahŕňa k obdivuhodným Božím darom aj prostriedky spoločenskej komunikácie, samozrejme vrátane televízie. Slová koncilových otcov sa nám javia ako prorocké. Správne zdôraznili dôležitosť využívania týchto prostriedkov tak, aby «ako soľ a svetlo zúrodňovali a osvetľovali svet» prinášajúc svetlo Ježiša Krista a prispievajúc k pokroku celého ľudstva.“

VIAC

Svätý Otec k 30. výročiu nadácie *Patrons of the Arts*

Pápež František prijal v sobotu 19. októbra na audiencii členov nadácie *Patrons of the Arts*, Patróni umenia Vatikánskych múzeí, ktorí sú v Ríme na púti pri príležitosti 30. výročia založenia nadácie.

Podakoval sa im za ich cenný príspevok k obnove umeleckých pokladov, uchovávaných vo vatikánskych zbierkach, počas posledných troch desaťročí. Vznik nadácie bol inšpirovaný nielen s úmyslom podieľať sa na zodpovednosti za dedičstvo sakrálneho umenia, ktorým Cirkev disponuje, ale aj z túžby po zachovaní duchovného

a náboženského odkazu pápežských zbierok: „V každej epoche Cirkev apelovala na umenie, aby bolo výrazom krásy viery a ohlasovaním evanjeliového posolstva o veľkoleposti Božieho stvorenia, dôstojnosti človeka, vytvoreného na jeho obraz a podobu, ohlasovaním moci smrti a vzkriesenia Krista, aby prinášalo vykúpenie a znovuzrodenie do sveta poznačeného tragédiou hriechu a smrti.“

VIAC

Pápež František komisii pre anglické liturgické texty

Medzinárodná komisia pre anglický jazyk v liturgii, ktorej úlohou je príprava prekladu Rímskeho misála v anglickom jazyku, preukazuje Cirkvi svoje služby už 50 rokov. Pri tejto príležitosti prijal pápež na audiencii 25 členov komisie.

Stretnutie sa uskutočnilo v piatok 18. októbra, pod vedením sekretára Kongregácie pre Boží kult a disciplínu sviatostí Mons. Arthura Rocheho, v Sále pápežov Apoštolského paláca. Svätý Otec vyzdvihol dlhoročný príspevok komisie k „vedomej, aktívnej a nábožnej účasti na liturgii“, čo bola požiadavka 2. vatikánskeho koncilu, nanovo zdôraznená pápežom Benediktom XVI., s cieľom dospieť „k hlbšiemu uvedomovaniu si sláveného tajomstva a jeho spojitosti s každodenným životom.“

VIAC

Príhovor pápeža delegácii Svetovej luteránskej federácie

V pondelok 21. októbra 2013 pápež František prijal na audiencii delegáciu Svetovej luteránskej federácie a členov Luteránsko-katolíckej komisie pre jednotu, pri príležitosti piatich desaťročí vzájomného dialógu.

V tomto kontexte, ako aj v súvislosti s blížiacim sa 500. výročím reformácie spomínaná komisia publikovala text s názvom: *Od konfliktu k spoločenstvu. Luteránsko-katolícka interpretácia reformácie v roku 2017.* Ako uviedol Svätý Otec, úsilie zapojiť sa do dialógu o reformácii, jej dôsledkoch a reakciách na ňu, je dôležité pre všetkých. „S pocitom hlbokej vďačnosti voči Pánovi Ježišovi Kristovi hľadím na početné kroky, ktorými sa posunuli vpred vzťahy medzi luteránmi a katolíkmi za posledné desaťročia, a to nielen prostredníctvom teologického dialógu, ale tiež vďaka bratskej spolupráci v rôznych pastoračných oblastiach, predovšetkým v snahe presadzovať duchovný ekumenizmus.“

VIAC

Pápež František je informovaný o diecéze Limburg

Svätá stolica vydala 23. októbra 2013 komuniké, týkajúce sa nemeckej diecézy Limburg, podľa ktorého Mons. Franz-Peter Tebartz-van Elst bude istý čas mimo diecézy. V tomto období ju bude spravovať generálny vikár Wolfgang Rösch.

„Svätý Otec je neustále podrobne a objektívne informovaný o situácii v diecéze Limburg. V diecéze vznikla situácia, za ktorej biskup J. E. Mons. Franz-Peter Tebartz-van Elst v danom okamihu nemôže vykonávať svoju biskupskú službu. Po septembrovej ‚bratskej návšteve‘ kardinála Giovanniho Lajola Konferencia biskupov Nemecka v zmysle dohody medzi biskupom a Dómskou kapitulou v Limburgu

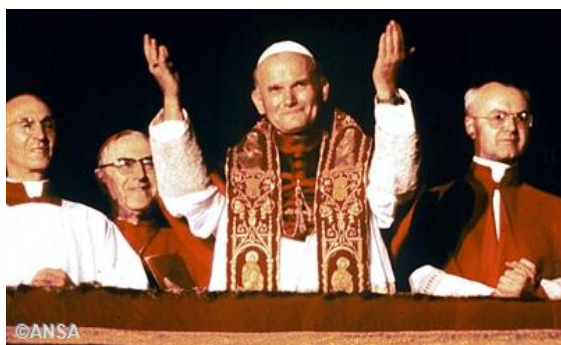
ustanovila komisiu na hĺbkové preskúmanie otázky výstavby biskupského sídla. V očakávaní výsledkov skúmania a príslušného určenia zodpovednosti v danej veci Svätá stolica považuje za vhodné poskytnúť J. E. Mons. Franz-Petrovi Tebartz-van Elstovi isté obdobie pobytu mimo diecézy.“ VIAC

Z homílií ranných svätých omší v Dome sv. Marty

Ak sa kresťan „stane stúpencom ideológie, stratil vieru“, zdôraznil pápež František v homílii svätej omše v Dome sv. Marty vo štvrtok **17. októbra**. Varoval pred postojom „kľúč vo vrecku a dvere zavreté“ a zopakoval, že keď sa nemodlíme, strácame vieru a upadáme do ideológie a moralizovania. Svätý Otec vyšiel z evanjelia dňa (Lk 11,47-54), kde Ježiš hovorí: *«Beda vám, zákonníci, lebo ste vzali kľúč poznania!»* Dvoma životnými pólmi sa zaoberal na sviatok sv. Lukáša evanjelistu, **18. októbra**. Na začiatku apoštolského života, povedal v komentári k evanjeliu (Lk 10, 1-9), boli učeníci mladí a silní, radostne kázali, ešte aj zlí duchovia sa im poddávali. Naopak prvé čítanie (2 Tim 4, 10-17b) nám predstavuje sv. Pavla na konci jeho života. „Chráňte sa všetkej chamtivosti!“ – na tieto Ježišove slová z liturgického čítania (Lk 12,13-21) reagoval pápež v pondelok **21. októbra**. Náš vzťah k peniazom si vyžaduje správne zameranie. Ak nie je usporiadaný, má ničivé dôsledky pre druhých i pre nás samých. Kontemplácia, blízkosť a plnosť sú tri slová, na ktoré sa sústredil v utorok **22. októbra**. Pripomenul, že nikto nemôže pochopiť Boha a jeho mystérium len vďaka svojej inteligencii. V nadväznosti na čítanie z Listu sv. Pavla Rimanom (5, 12. 15b. 17-19. 20b-21) poznamenal, že nám k tomu môže dopomôcť kontemplácia tajomstva našej spásy, nášho vykúpenia.

Liturgická spomienka na blahoslaveného Jána Pavla II.

Na utorok pripadla liturgická spomienka bl. Jána Pavla II., pápeža. **22. októbra 1978**, teda presne pred 35 rokmi sa Námestím sv. Petra rozliehalo práve jeho zvolanie: *„Nebojte sa! Otvorte dokorán dvere Kristovi“*. Slová, ktoré svojím spôsobom vyjadrujú

celý jeho pontifikát, jeho svedectvo a jeho svätosť, odvahu, založenú na vzťahu s Ježišom...“ 22. október 2013 bol však poslednou liturgickou spomienkou na Jána Pavla II. ako na blahoslaveného. Pápež František vyhlási 27. apríla 2014 Karola Wojtylu, spolu s Angelom Roncallim, za svätých. Volanie Božieho ľudu „Santo subito!“, ktoré zaznievalo 8. apríla 2005

počas jeho pohrebu, a ktoré vypovedalo o tom, ako veriaci vnímali jeho svätosť, sa naplní. Pápež Ján Pavol II. bude kanonizovaný práve v Nedeľu Božieho milosrdenstva. V tom, že aj súčasný pápež František často zdôrazňuje Božie milosrdenstvo, možno vnímať jeho vzťah k svojmu predchodcovi, ktorý ho, mimochodom, kreoval za kardinála 21. februára 2001.

Rozhovor s kard. Jozefom Tomkom po návrate z misie v Srbsku

Emeritný prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov kardinál **Jozef Tomko** sa ako osobitný vyslanec Svätého Otca zúčastnil na oslavách 1700. výročia Milánskeho ediktu, ktoré sa konali 6. októbra 2013 v srbskom Niši a v nasledujúci deň 7. októbra v Podgorici v Čiernej Hore. Po návrate do Ríma kardinál Tomko poskytol pre Vatikánsky rozhlas rozhovor, v ktorom objasnil význam výročia a priblížil svoje poslanie reprezentanta Katolíckej cirkvi na oslavách usporiadaných početnými pravoslávnyimi cirkvami.

Rozhovor s Jozefom Mikloškom o Svetovom apoštoláte Fatimy

V Ríme sa 12. – 13. októbra 2013 uskutočnili Mariánske dni v rámci Roka viery a pri príležitosti výročia posledného zo série zjavení Panny Márie vo Fatime v r. 1917. Medzi početnými mariánskymi hnutiami z celého sveta bol na Mariánskych dňoch zastúpený aj Svetový apoštolát Fatimy (SAF), ktorý na Slovensku pôsobí pod vedením otca biskupa Tomáša Galisa. Do štúdia Vatikánskeho rozhlasu sme pozvali moderátora SAF na Slovensku pána **Jozefa Mikloška**, aby našim poslucháčom priblížil charakter, ciele a aktivity SAF.

Rozhovor týždňa s ThDr. Martinom Michalíčkom

Riaditeľ Diecézneho katechetického úradu v Nitre ThDr. **Martin Michalíček** sa koncom septembra zúčastnil v Ríme na Medzinárodnom katechetickom kongrese. Bol jedným z 1600 účastníkov kongresu a jeho jediným slovenským delegátom. Ako povedal, tieto dni, zahŕňajúce o. i. dve stretnutia so Svätým Otcem, rovnako ako návrat do mesta, v ktorom študoval, boli pre neho veľkým obohatením. So svojimi skúsenosťami sa podelil v Rozhovore týždňa.

Listy z Vatikánu vydáva Slovenská redakcia VR; vychádzajú spravidla v stredu

Frekvencie slovenského vysielania VR

Rádio LUMEN: denná 15-minútovka o 20.15, repríza ráno nasledujúceho dňa o 5.15

Rádio Slovensko: týždenná spravodajská 10-minútovka v nedeľu o 5.05, repríza o 22.15

Naživo FM 93,3 MHz v Ríme a okolí denne o 19.45

Počúvanie cez internet: www.radiovaticana.va, www.tkkbs.sk, www.lumen.sk

Spravodajský servis: Newsletter - odoberanie sa prihlasuje cez webovú stránku

Kontakt: slovak@vatiradio.va,

Radio Vaticana, Programma Slovacco, Piazza Pia 3, 00120 Città del Vaticano

Spravodajstvo VR na Facebooku na profilovej stránke

Vatikánsky rozhlas – slovenská redakcia

Bankové spojenie: UniBanka, Slovenská rodina Vatikánskeho rozhlasu, 6627995002/1111

Spracovala sr. Jaroslava Kochjarová CJ